

Creatief rekenen met Ben Weyts

Een antwoord op de cijfers aangeleverd door Ben Weyts waarmee hij wil aantonen dat hij niet heeft bespaard op het hoger onderwijs tijdens de huidige legislatuur

Ter info: tenzij expliciet anders vermeld in de tekst, zijn alle bedragen in deze tekst uitgedrukt in EUR volgens de gezondheidsindex op 1/1/2023. Bedragen die verwijzen naar andere periodes zijn dus omgerekend naar deze indexvoet, dit om vergelijkingen over meerdere jaren mogelijk te maken.

Wat vooraf ging

Op 11 oktober voeren de vakbonden in het hoger onderwijs actie tegen de besparingen in de sector. Ze rekenden uit dat de financiering per student sinds 2008 – het jaar waarop het huidige Financieringsdecreet Hoger Onderwijs van start ging – is afgenomen van € 9.583,75€ per student in 2008 naar € 7.460,18 in 2023¹. Dit betekent voor het hele hoger onderwijs een besparing van zo'n 667 miljoen euro per jaar. Uitgezet op een kalenderjaar wil dit zeggen dat de hogescholen en universiteiten vanaf 11 oktober niet meer gefinancierd worden: vandaar de actie die dag.

Op 23 mei 2023 was er een actie tegen de besparingen aan het KASK in Gent, naar aanleiding van de komst van minister Ben Weyts naar de campus. Na de actie werd een delegatie van de vakbonden en studenten ontvangen door de minister. Tijdens deze ontmoeting gaf de minister aan dat zijn kabinet had berekend dat onze cijfers niet correct waren, en dat hij tijdens deze legislatuur juist 200 miljoen euro extra had geïnvesteerd in het hoger onderwijs. Soortgelijke verklaringen had de minister ook al eerder afgelegd in het Vlaams parlement. Het kabinet wilde – ondanks onze herhaaldelijke vraag – deze berekeningen echter niet ter beschikking stellen.

Op 25 augustus 2023 was er een eerste opwarmingsactie aan het kabinet Weyts ter voorbereiding van de betoging op 11 oktober. Opnieuw werd een delegatie ontvangen, waarbij de minister dezelfde cijfers citeerde als in mei. Bovendien stelde hij ook dat wanneer er gekeken wordt naar de financiering per diploma in plaats van de financiering per inschrijving, er tijdens deze legislatuur geen besparing is gebeurd, maar net een netto-investering. Deze keer kregen we de cijfers wel op papier mee. In deze tekst willen we antwoorden op de argumenten van de minister.

Argument 1: “een berekening van de financiering per student is niet correct, want dit is niet voorzien in het financieringsdecreet”

De berekening die wij maakten is inderdaad gebaseerd op de financiering van het hoger onderwijs per student, of liever gezegd: per inschrijving. We hielden rekening met alle inschrijvingen, en bekeken de financiering zoals ze voorzien is in de budgetten voor het hoger onderwijs in de begrotingen van de Vlaamse regering. We keken hierbij naar de basisfinanciering van het hoger onderwijs, de zogenaamde “eerste geldstroom”. De reden dat we dit deden was om een vergelijkbare parameter te hebben waartegen we alle budgetten van het hoger onderwijs sinds 2008 kunnen afzetten. Deze parameter is inderdaad een keuze, maar wel een doordachte keuze.

Het klopt dat de financiering per student niet het enige uitgangspunt is bij de berekening van de middelen voor het hoger onderwijs in het financieringsdecreet. Het aantal inschrijvingen is slechts één van de criteria, er zijn er nog een pak andere. Al die criteria of “parameters” worden meegenomen in een ingewikkelde berekening om de financiering van elke universiteit en hogeschool

¹ Bedragen geïndexeerd en uitgedrukt in EUR volgens de index op 1/1/2023 – details: zie tabel 1

te bepalen. Bovendien voorziet het decreet dat een algemene stijging op de parameters over alle instellingen heen aanleiding geeft tot een stijging van het budget in het hele hoger onderwijs: de zogenaamde “kliks”. Studentenaantallen spelen met andere woorden wel een rol in deze parameters, maar zijn dus niet de enige parameter.

Het aantal inschrijvingen is sterk gestegen tussen 2008 en 2022: we gingen in die periode van 215.273 studenten naar 314.124 studenten (stijging van 45,92%)² Echter, ook in de andere parameters van het financieringsdecreet is een sterke stijging te merken. Het aantal doctoraten steeg in dezelfde periode van 1.204 naar 2.124 (stijging van 76,41%)³. Ook het aantal diploma’s steeg in die periode snel: van 47.660 in het academiejaar 2008-2009 naar 67.503 in het academiejaar 2021-2022⁴, of een stijging met 41,63%. Het is dus niet zo dat de parameter over het aantal inschrijvingen significant sneller is gestegen dan andere parameters in het financieringsdecreet.

Een tweede argument dat de minister gaf is dat het aantal studenten een slechte indicatie is voor de financieringsnoden in het hoger onderwijs. Hij stelde dat “de investering die nodig is voor de eerste student groter is dan de investering voor de 100ste student”. Dit klinkt logisch: als je een universiteit of hogeschool moet bouwen vanaf de eerste student, zal de investering daarvoor groter zijn dan wat je nog moet investeren voor de 100ste student die er bij komt. Echter: de cijfers waarover we spreken zijn van een totaal andere grootteorde: het gaat om honderdduizenden studenten. Met zo’n getallen is het aannemelijk dat individuele investeringsnoden bij studenten of instellingen elkaar uitmiddelen: in het ene geval kan die extra student bijvoorbeeld gewoon in het bestaande auditorium worden geplaatst, in het andere geval maakt die ene extra student dat er een nieuw gebouw moet gezet worden.

Trouwens: dit klopt ook met de praktijk op het terrein. Alle universiteiten en hogescholen hebben momenteel te maken met een infrastructuur die door jarenlange onderinvesteringen veel te beperkt is voor de toevloed aan extra studenten over de voorbije jaren. Er is een absolute nood aan nieuwe en betere onderwijs- en onderzoeksruimtes om de groeiende aantallen studenten en onderzoekers op te vangen. Het argument van de minister dat de kosten per student voor de universiteiten en hogescholen steeds verder zouden dalen houdt dus geen steek.

Argument 2: “Julie gebruiken niet de juiste studentencijfers: jullie rekenen ook de doctoraatsstudenten en de studenten in voortgezette opleidingen mee”.

Dit klopt, maar we doen het ook consistent. Daardoor zijn de cijfers wel degelijk vergelijkbaar met elkaar over de jaren heen. We hebben echter bij het ter beschikking stellen van onze cijfers aan het kabinet wel één randopmerking toegevoegd. De cijfers die we gebruiken komen vanaf het academiejaar 2011-2012 uit de zogenaamde “dataloep” van de Vlaamse regering⁵, voor de jaren ervoor komen ze uit het “Statistisch Jaarboek Hoger Onderwijs”. We merkten op dat er een

² Zie tabel 1

³ Zie "statistiek jaarboek van het Vlaams onderwijs"

<https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/onderwijsstatistieken/statistisch-jaarboek-van-het-vlaams-onderwijs>, vergelijk cijfers academiejaar 2007-2008 tegenover 2021-2022: de laatst beschikbare cijfers)

⁴ Zie tabel 4 in bijlage. De stijging tussen 2007-2008 tegenover 2021-2022 (tabel 5) is zelfs nog spectaculairder: maar liefst 107,71%. Zoals opgemerkt in de uitleg bij deze tabel is het aantal gerapporteerde diploma’s in 2007-2008 wel opmerkelijk laag.

⁵ Zie <https://dataloep-publiek.vlaanderen.be/QvAJAXZfc/notoolbar.htm?document=HO-Publiek%2FPubliek%20Inschrijvingen%20HO.qvw&host=PubliekQVS%40cwv100163&anonymous=true>

discrepanctie lijkt te zijn in de rapportering door de overheid tussen die beide bronnen, en dat bovendien de overheid die laatste website regelmatig aanpast waarbij documenten worden aangepast of worden verplaatst. We beschikken echter nog steeds over alle tabellen die gebruikt werden⁶ bij de oorspronkelijke opmaak van het document.

Om tegemoet te komen aan de bekommernissen van de minister en zijn kabinet hebben we echter onze berekeningen opnieuw gedaan op basis van de laatst gepubliceerde cijfers uit het “Statistisch Jaarboek Hoger Onderwijs” van de Vlaamse overheid. Hierbij werd enkel rekening gehouden met het aantal ingeschreven studenten uit de basisopleidingen⁷. Het probleem hierbij is wel dat de beschikbare cijfers een jaar minder lang lopen dan bij de cijfers uit de dataloep.

We maakten eerst een berekening op basis van dezelfde jaartallen als in onze eerste berekening. Het verschil is minimaal, in plaats van een tekort van 667 miljoen, komen we uit op 664 miljoen⁸. Wanneer we dezelfde oefening maken startende in het academiejaar 2007-2008 (ook de begroting wordt immers steeds een jaar op voorhand gemaakt) komen we zelfs uit op een tekort van 793 miljoen euro⁹. In beide gevallen is ook de legislatuur van Ben Weyts een bespaarlegislatuur. Daarbij merken we opnieuw op dat de meest recente cijfers uit deze datareeks van het academiejaar 2021-2022 zijn, en er dus nog geen rekening werd gehouden met de hogere studentenaantallen van de voorbije twee academiejaren. Met andere woorden: ook met andere datareeksen rond het aantal studenten is er geen scenario waarin minister Weyts er uitkomt als “netto investeerder” in het hoger onderwijs.

Argument 3: “Als er gekeken wordt naar de financiering per diploma, dan blijkt dat er niet bespaard is op het hoger onderwijs”

Een derde argument dat de minister gaf – en dat was een nieuw argument tijdens de ontmoeting in augustus – was dat indien de berekening zou gemaakt worden als de financiering per diploma, er geen besparing zou zijn. Hij gaf onderstaande tabel mee als “bewijs”.

We kregen de tabel enkel mee op een reeds voorgevouwen papier, een betere versie van de scan is beschikbaar¹⁰.

Wat meteen opvalt in de tabel is dat er gestart wordt in het jaar 2015. Voor alle duidelijkheid: wij hebben de cijfers van het aantal diploma’s en de cijfers van de voorziene financiering van het hoger onderwijs die de minister geeft niet zelf kunnen terugvinden in de stukken die beschikbaar zijn op de website van de Vlaamse overheid. We merken ook dat de minister alvast een aantal aanpassingen heeft gedaan aan deze cijfers, bvb. door de eenmalige middelen uit het Voorsprongfonds toe te voegen tot de middelen van de Eerste Geldstroom. Wij hebben in het onderstaande verder gewerkt op de gegevens die we vonden op de website van de Vlaamse overheid. Opvallend is trouwens dat minister Weyts zijn berekeningen net in 2015 begint: vermoedelijk wil het kabinet gebruik maken van de stijging in middelen die er in de latere jaren van de legislatuur van minister Crevits is gekomen... nadat ze in haar eerste jaar wél zwaar had bespaard op het hoger onderwijs. Besparingsjaren niet meerekenen en jaren van gedeeltelijke compensatie wel: het is niet helemaal proper.

⁶ Zie ook info in het tabblad “toelichting” in bijlage, alle tabellen zijn downloadbaar via <https://acodugent.be/sites/default/files/finho%20-%20kopie.zip>

⁷ Zie tabellen 2 en 3

⁸ Zie tabel 2

⁹ Zie tabel 3

¹⁰ Zie <https://acodugent.be/sites/default/files/finho%20-%20kopie.zip>

Evolutie Financiering hogescholen en universiteiten in termen van kost per afgeleverd diploma

Begrotingsjaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020 (incl covidmiddelen)	2021	2022	2023 (VAK, voorlopig)
totaal werkmiddelen (incl aanvullende middelen)*	1.515.973.236 €	1.583.476.035 €	1.750.205.431 €	1.810.256.488 €	1.905.221.168 €	2.073.431.020 €	2.105.691.298 €	2.287.021.304 €	2.432.198.637 €
aantal afgeleverde diploma's (T-7/T-3, bron DHO)	53.167	55.290	57.333	59.024	60.769	62.445	63.790	66.539	69.164
Kost per diploma (nominiaal)	28.513 €	28.639 €	30.527 €	30.670 €	31.352 €	33.204 €	33.010 €	34.371 €	35.166 €
Kost per diploma (reëel: gecorrigeerd voor inflatie sinds 2015)	28.513 €	28.085 €	29.312 €	28.857 €	29.081 €	30.571 €	29.669 €	28.188 €	27.755 €
Aantal unieke studenten (T-7/T-3, bron DHO)	211.421	220.191	226.552	230.913	234.106	236.888	238.757	244.253	251.698
financiering per student (nominiaal)	7.170 €	7.191 €	7.725 €	7.840 €	8.138 €	8.753 €	8.819 €	9.363 €	9.663 €
financiering per student (reëel: gecorrigeerd voor inflatie sinds 2015)	7.170 €	7.052 €	7.418 €	7.376 €	7.549 €	8.059 €	7.927 €	7.679 €	7.627 €
Jaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gezondheidsindex	100,9	102,89	105,08	107,24	108,78	109,59	112,26	113,03	117,84

*projectmiddelen niet inbegrepen
(bv klimaat, voorsprongfonds, de 10 miljoen voor groei HZS)
enkel hogescholen en universiteiten (niet de kleine instellingen)

Figuur 1: tabel aangeleverd door kabinet Weyts om aan te tonen dat indien rekening zou gehouden worden met financiering per diploma er de voorbije jaren geen besparing is geweest in het hoger onderwijs.

Bij een analyse van de financiering per diploma merken we eigenlijk hetzelfde als de analyse van de financiering per student: er kunnen bepaalde verschillen zijn in het precieze aandeel van besparingen over de legislaturen en de finale grootte, maar in alle gevallen blijft dat elke minister netto bespaard heeft op het hoger onderwijs. Opnieuw moeten we de bedenking maken dat de cijfers rond het aantal diploma's wat achterlopen, de meest recente cijfers zijn van het academiejaar 2021-2022. De minister lijkt in zijn tabel te suggereren dat hij wél al cijfers heeft voor het academiejaar 2022-2023, wat vreemd is aangezien dit academiejaar nog niet is voltooid...

Door deze achterstand in de cijfers komen wij daarom ook uit op een berekening waarbij je zou kunnen stellen dat minister Weyts inderdaad 20 miljoen € extra heeft geïnvesteerd tijdens zijn legislatuur. Opgelet: dit resultaat wordt alleen maar bereikt door de cijfers van 2021 ook toe te passen op de begrotingen 2022 en 2023¹¹. Nog los daarvan komt de totale besparing in het hoger onderwijs op basis van de financiering per diploma nog steeds uit op jaarlijks 578 miljoen euro in vergelijking met 2008. Structureel dus geen fundamenteel verschil.

Bovendien, indien we starten in het academiejaar 2007-2008, is die besparing plots maar liefst 1,9 miljard euro, en zou minister Weyts daarvan verantwoordelijk zijn voor maar liefst 480 miljoen euro aan besparingen¹². We moeten hier wel opmerken dat er een opmerkelijk verschil is in de cijfers van het aantal diploma's tussen het jaar 2007-2008 en 2008-2009, dat ook een enorm effect heeft op alle cijfers. We hebben geen onmiddellijke verklaring voor deze cijfers.

In elk geval tonen deze cijfers aan dat ook wanneer we kijken naar de financiering per diploma er een structurele achteruitgang is van de financiering van het hoger onderwijs sinds 2008. Uiteraard kan men spelen met de jaren, en door ergens middenin te beginnen een kleine opleving van de financiering ontwaren. En uiteraard zal minister Weyts handig gebruik maken van het feit dat de cijfers van het aantal diploma's achterlopen op de begrotingscijfers om te insinueren dat hij niet

¹¹ Zie tabel 4

¹² Zie tabel 5

bespaard heeft. Maar zelfs het kabinet zal toch moeten toegeven dat dit toch een heel creatieve vorm van rekenen is.

Argument 4: “Vorige ministers hebben misschien bespaard, maar minister Weyts heeft deze legislatuur net 200 miljoen euro extra geïnvesteerd in het hoger onderwijs”

Dit argument is niet nieuw, minister Weyts gebruikte het sinds het begin van dit jaar al herhaaldelijk in debatten over het hoger onderwijs wanneer hij door parlementsleden werd aangesproken op zijn besparingsbeleid. Veel details wilde hij daarbij niet geven, wat al deed vermoeden dat er toch wat opmerkingen te maken zijn op zijn methodologie. Nu we de cijfers kregen, kunnen we inderdaad bevestigen dat zijn bewering over netto investeringen alleen maar stand houdt door creatief – en eigenlijk ook ronduit onjuist – te rekenen. Hieronder de documenten die we vanuit het kabinet verkregen.

		2020	2021	2022	2023	2024
Bijkomende kredieten Hoger onderwijs						
Financiering studierichtingen hogescholen (OBE's) STEM-opleidingen (100% hogescholen)		€ 4.000,00	€ 8.000,00	€ 12.000,00	€ 16.000,00	€ 20.000,00
CAO HOGER (deels hogescholen)	TOTAAL CAO HOGER		€ 11.376,00	€ 26.545,00	€ 26.545,00	€ 26.545,00
	mobilitetsvergoeding		€ 1.194,00	€ 3.583,00	€ 3.583,00	€ 3.583,00
	internetvergoeding		€ 4.107,00	€ 12.322,00	€ 12.322,00	€ 12.322,00
	Beleid digitalisering pluspas		€ 1.027,00	€ 3.080,00	€ 3.080,00	€ 3.080,00
	pluspas		€ 257,00	€ 257,00	€ 257,00	€ 257,00
	baremieke leeftijd		-	€ 5,00	€ 5,00	€ 5,00
	laagste lonen		-	€ 100,00	€ 100,00	€ 100,00
	werkgroepen (oa bijzondere salarissch		€ 4.791,00	€ 7.198,00	€ 7.198,00	€ 7.198,00
Hoger onderwijs uitvoering decreet (heeft hogescholen)				€ 2.135,00	€ 2.135,00	€ 2.135,00
Hoger onderwijs uitvoering decreet : eenmalige kosten VLIR en VLHORA (heeft hogescholen)				€ 1.190,00		
Eenmalige compensatie inkanteling graduaten BO22			€ 11.000,00			
Energie efficiënte investeringen infrastructuur Hoger Onderwijs					€ 8.000,00	€ 8.000,00
Verhoging vertrekpunt indexprovisie personeelskredieten Hoger Onderwijs					€ 16.784,00	€ 16.784,00
Omvorming indexatiemechanisme lonen hoger onderwijs naar indexprovisie/klikmechanisme ipv raming	Geen budget, maar op termijn veel correctere, 1 op-1 indexatie					
Verhogen basis overgang indexprovisie					€ 48.894,00	€ 48.894,00
eenmalige compensatie hoger onderwijs naar aanleiding van indexaanpassing			€ 12.649,95			

mentaal welzijn studenten (SIHO)			€ 800,63			
voorsprongfonds (relance universiteiten+hogescholen)			€ 37.567,00	€ 22.433,00		
COVID ondersteuning						
Totaal bovenstaande			€ 4.000,00	€ 81.393,58	€ 64.303,00	€ 118.358,00 € 122.358,00

Besparingen	2020	2021	2022	2023	2024
Afremmen groei hoger onderwijs: overslaan 2 kliks bij universiteiten (niet hogescholen)		€ 15.800,00	€ 15.800,00	€ 31.600,00	€ 31.600,00
Afremmen groei hoger onderwijs: overslaan 1 opstap integratiedecreet (vanuit Onderwijs)		€ 14.400,00	€ 14.400,00	€ 14.400,00	€ 14.400,00
Inkanteling graduaten sep 22 (Hogescholen)			€ 5.938,00	€ 12.339,00	€ 19.496,00
Totaal bespaard	€ -	€ 30.200,00	€ 36.138,00	€ 58.339,00	€ 65.496,00
Netto extra	€ 4.000,00	€ 51.193,58	€ 28.165,00	€ 60.019,00	€ 56.862,00

€ 390.412,58	€ 200.239,58
€ 190.173,00	
Over de legislatuur	
€ 200.239,58	

Figuren 2 & 3: tabellen beschikbaar gesteld door het Kabinet Weyts ter staving van de bewering dat deze legislatuur niet bespaard werd op het hoger onderwijs, maar netto werd geïnvesteerd.

Al snel vallen een aantal zaken op. Minister Weyts telt bij zijn “investeringen” zowel structurele investeringen als éénmalige operaties bij elkaar op, en voegt daar bovendien ook twee (gedeeltelijke) indexeringen aan toe. Bij de “besparingen” is hij ook heel selectief: de kliks en de besparingen op de integratiemiddelen worden wel opgelijst, maar bvb. de desindexeringen uit de huidige legislatuur worden niet meegerekend.

De minister vergeet er ook bij te vermelden dat een pak van die “extra” middelen bedoeld zijn om specifieke extra kosten te vergoeden (bvb. de CAO middelen of de “corona-middelen” uit het voorsprongfonds). Tenslotte kan men zich de vraag stellen of het kabinet Weyts zichzelf terecht op de borst slaat over het binnenhalen van deze middelen: is de nieuwe werkwijze rond indexering niet eerder het gevolg van de tussenkomsten van de besturen van de hogeronderwijsinstellingen bij het kabinet Diependaele (minister voor begroting)?

In elk geval: structurele besparingen uitzetten tegenover éénmalige operaties en indexeringen is een methodologie die inhoudelijk absoluut geen steek houdt. We probeerden een selectie te maken van de middelen die wél structureel zijn, en die geen indexeringen betreffen. We moeten dan bijna tweederde van de middelen die Weyts als investeringen ziet schrappen¹³. Bovendien heeft het ook geen enkele zin om middelen uitgedrukt in euro’s uit 2020 te gaan vergelijken met euro’s uit 2024. We kunnen niet anders dan concluderen dat de poging van het kabinet om zich te verantwoorden weliswaar creatief is, maar methodologisch weinig ernstig te noemen is.

Hoe de besparingen correct berekenen?

Tot slot van deze tekst willen we nog even meegeven dat de exacte methode die gebruikt wordt om de besparingen over meerdere jaren te berekenen uiteraard bepalend zal zijn voor de precieze uitkomst. Wij kozen, zoals gezegd, voor een methode waarbij we de evolutie van het aantal inschrijvingen hebben afgezet tegen de middelen die de Vlaamse overheid ter beschikking stelt van het hoger onderwijs via de basisfinanciering: de werkingsmiddelen of “eerste geldstroom”, waarbij

¹³ Zie tabel 6

alle bedragen werden omgerekend naar euro's volgens de index van 1 januari 2023. Het voordeel van deze methode is dat ze relatief eenvoudig is: de benodigde gegevens zijn publiek beschikbaar via de website van de Vlaamse overheid. Deze methode neutraliseert de effecten van inflatie, en erkent ook de nood aan extra investeringen bij stijgende aantallen studenten.

Er zijn uiteraard ook andere methodes. De VLIR en VLOR maakten berekeningen waarbij ze de "mins" en "plussen" van investeringen en besparingen sinds 2008 uitrekenden. Ze hielden daarbij enkel rekening met die besparingen die ingaan tegen het financieringsdecreet van 2008, en proberen op die manier tot een bedrag te komen dat bespaard werd in tegenspraak met dat decreet. Het voorbije academiejaar circuleerde daarbij een bedragen rond de 450 à 480 miljoen euro, recent stelde de VLIR dat het gaat om 350 miljoen euro. Ook de hogeschool -en universiteitsbesturen stellen dat dit het gevolg is van besparingen over alle voorgaande legislaturen. Daarnaast vragen de besturen trouwens bijkomende middelen voor investeringen: momenteel wordt voor elke 6 euro die de hogescholen en universiteiten uitgeven aan gebouwen en infrastructuur slechts 1 euro gefinancierd door de overheid. De rest van de middelen moeten de instellingen halen uit de begroting die eigenlijk bedoeld is voor personeel en werkingskosten.

We hebben zelf geen inzage in de cijfers of methodologie die de besturen gebruikten, maar we gaan er van uit dat ook hun methode steek houdt. Mogelijke verschillen met onze cijfers kunnen er in bestaan dat zelfs indien alle onterecht niet-toegekende kliks, desindexeringen en lineaire besparingen zouden geschrappt worden, het hoger onderwijs bvb. nog steeds enkele kliks achterloopt op de reële studentenaantallen, doctoraten en publicaties die parameters vormen in het financieringsdecreet. Nog los van de precieze methodologie die elkeen gebruikt, stellen we wel vast dat er eensgezindheid is tussen de vakorganisaties en de besturen in het hoger onderwijs: er is een onterechte en substantiële onderfinanciering van het hoger onderwijs, en die moet gecompenseerd worden.